

IGRE NA NESREĆU I GUBITAK VEĆINE

Mustafa SPAHIĆ

UDK 616.89-056.8:794.9
794.9:28

SAŽETAK: Svako vrijeme i povijesna situacija koji obiluju velikim potresima, krizama, neizvjesnostima i sudbinskim usudom, podrazumijevaju i neizbježno među ljude, posebno u gradovima, a sve više i sve češće i na selima, donose i industriju strasti, industriju pornografije, industriju prostitucije, industriju poroka, industriju perverzije, industriju alkohola i industriju droge. Gradovi jesu mjesta civilizacijskih iskoraka ali i mnogolikih društvenih opačina koje se sve intenzivnije šire ka periferiji. Ne radi se, dakle, o fenomenima koji imaju lokalni i mikrointenzitet, nego svoje refleksije zaimaju u daleko širem opsegu. Kockanje i hazardne igre, pored alkohola, droge, bluda i duhovne prostitucije, spadaju u jedno od najraširenijih negativnih i pogubnih pojava – za pojedinca, grupu i društvo – koju islam kao jednu vrstu opakog, opasnog i pogubnog poroka zabranjuje. Autor u ovom radu propituje sociološke, psihološke, socijalne i teološke implikacije kocke, ali i drugih fenomena koji su povezani s tim. Autor iznosi brojne štetne posljedice kocke, kako za pojedinca tako i za društvo u cjelini, što obavezuje cijelo društvo da zauzme čvrst stav spram industrije kocke, ali i drugih društveno-patoloških fenomena.

Ključne riječi: industrija kocke, kockar, grad, pornografija, gatanje

“Teži i čini da time što ti je Allah dao stekneš Onaj svijet, a ne zaboravi i ne odbaci ni svoj udio na ovom svijetu i čini ljudima i stvorenjima dobro, kao što je Allah tebi dobro podario i ne čini nered po Zemlji jer Allah ne voli one koji nered čine.” (*El-Kasas*, 77)

Iz pozicije vjere, na temelju njenih izvora i sa stajališta kvaliteta života, jedni ljudi na dunjaluku žive, drugi samo imaju ideal, cilj i smisao da uživaju, a treći se samo izživljavaju. Gledano komplementarno i iz pozicije dunjaluka i **ahireta**, i iznutra i izvana, vjernici žive, grešnici samo uživaju a nevjernici, idolopoklonici, teški i nepopravljivi grešnici, niti žive, niti uživaju, nego se samo izživljavaju i čine *idžram* djela koja prijete biološkom opstanku ljudske vrste. Svi Allahovi poslanici, vjerovjesnici i njihovi sljedbenici, u vjeri dobri, čestiti, plemeniti, poštenu i iskreni dalekovidni i pronicljivi ljudi,

obdareni su i darovani Allahovom milošću dobrotom i darom, da živeći na ovom svijetu i koristeći sve njegove blagodati, ljepote, *nimete*, *fadilete*, ukrase i koristi u okviru, obliku i granicama Allahovih propisa, isključivo u ime Njega, neprestano se sjećaju, misle i pripremaju za onaj svijet ili ahiret. Tako pravi vjernici koji život žive komplementarno iznutra i izvana, ne žive da uživaju i tako grijehe čine, ne izživljavaju se nikada niti poročna i perverzna djela čine i također ne prodaju onaj svijet za ovaj, niti se odriču i poriču ovaj svijet za onaj svijet. “A ima i onih koji vele: ‘Gospodaru naš! Daj Ti nama samo dobro na svijetu ovome.’ A vjernici kažu: ‘Gospodaru naš! Daj ti nama dobro na svijetu ovome i dobro na svijetu onome i muka od paklene vatre nas spasi.’ Takvima pripada udio u onome što su stekli! A Allah brzo račune svodi.” (*El-Be-kare*, 201-202)

Za muslimane u islamu, ljubav i približavanje prema Bogu i onom svijetu nije kao u Sv. Augustina uvjetovano prezirom, odricanjem, poricanjem i mržnjom prema sebi i ovom zemaljskom svijetu i životu, niti je život u biti i prema definiciji kao kod Buddhete patnja, a uzrok patnji se nalazi u žeđi i želji za životom, a navodno jedini lijek, izbavljenje i spasenje iz kandži boli i patnje sastoji se u gušenju i uništenju strasti i želje za životom. Umjesto takvih radikalnih i ekstremnih krajnosti, odricanja, poricanja i negiranja ovoga svijeta, što čine Sv. Augustin i Buddha, muslimani uče i čine Poslanikovu dovu sinteze, ravnoteže i komplementarnosti: “Allahu, sačuvaj nam našu vjeru jer je ona glavnica naša. Sačuvaj nam ovaj svijet jer mi na njemu živimo. Sačuvaj nam ovaj svijet jer mi na njega putujemo. Spasi nas i sačuvaj od zla kojeg smo učinili i od onog zla koje nismo počinili.

Spasi nas i sačuvaj od zla kojeg znamo i kojeg ne znamo. Sačuvaj nas i spasi od zlih misli, riječi, želja, namjera i zlih ljudi. Sačuvaj nas i spasi od srca koja ne vjeruju, od gladnih i nezasitih duša, od dova koje kod Tebe neće biti uslišane i od svakog znanja od kojeg nema koristi i pomoći na ovom i se-vapa na onom svijetu.”

Sušтина učenja islama koji uči i upućuje muslimane da život iznutra i izvana komplementarno žive, a ne samo uživaju i izivljavaju se izvana, svodi se na načelo – ne može se postići ahiret poricanjem, odricanjem i negacijom dunjaluka, niti se ahiret može kompenzirati zaklinjanjem, zakivanjem i ovjekovječivanjem za dunjaluk. To čine i tako postupaju samo oni koji kao grešnici iz života po svaku cijenu prelaze u uživanje i griješenje i, na kraju, kada sve veze s Allahom i ahiretom pobrišu, prelaze u izivljavanje ili perverziju *idžram*; “I pripovjedi i uči im vijest o onome kome smo znakove i znamenja Naše dali, pa se on od njih okrenu i uznevjerova u njih (ta on se otrgnu i odvoji od znakova Naših tako što u njih ne vjeruje), ali njega je šejtan slijedio i zaveo i on je među zabludjelima bio! A da smo Mi htjeli, Mi smo ga mogli znakovima uzvisiti (tj. Mi bismo ga na položaje čestitih ljudi podigli zato što smo mu dali ajete po kojima je on mogao postupati), ali on se od njih odvoji i tada se predade, zakova i ovjekovječi za zemlju i strasti svoje počeo slijediti.” (*El-Ea'raf*, 175-177)

Svako vrijeme i povijesna situacija koji obiluju velikim potresima, krizama, neizvjesnostima, tegobama, teškoćama, pomutnjama, smutnjama, izlaženjem ljudi iz sebe tj. iz vjere, iz religije, iz etike, iz kulture i rasprostranjenim izvana, širenjem u vremenu i prostoru na temelju znanosti, tehnike i tehnologije, u okviru civilizacije sudbinskim usudom, podrazumijevaju i neizbježno među ljude, posebno u gradovima, a sve više i sve češće i na selima, donose i industriju strasti, industriju pornografije, industriju prostitucije, industriju poroka, industriju perverzije, industriju alkohola i industriju droge.

Gradovi su najveća sjedišta i središta života

Zapravo, sjedišta i središta svih visokorazvijenih civilizacija su gradovi, posebno veliki. Posebno bitna činjenica o kojoj malo ljudi vodi računa i koje je mali broj ljudi svjesno jeste da unazad desetak godina, prvi put u pisanoj povijesti, više ljudi živi u gradovima nego u selima. Veliki gradovi su i centri državnog, političkog, ekonomskog, privrednog, trgovačkog, poslovnog, a od devetnaestog i industrijskog, umjesto dotadašnjeg krvno-srodničkog života u velikim porodicama kao što su patrijarhalne kućne zajednice, patrijarhalne porodice s nekoliko generacija, klanovi, rodovi, bratstva, plemena, porodične zadruge, sve do naroda. To je svijetla, ohrabrujuća i olakšavajuća kulturno-civilizacijska strana života u gradovima, pogotovu u odnosu na činjenicu da nema grada bez hrama. Međutim, što se tiče dimenzija društvenog života, društvenih odnosa, procesa, veza, komunikacija i tokova u društvenom životu, na razini društvenih pojava, dominira individualizam i egoizam, a u nauci pozitivizam i scientizam. Zbog toga su gradovi idealna sjedišta, toposi, humusi i središta svih poroka i strasti, hazardnih igara, kocke, zabave, perverznog pustolovnog, podzemnog i pustahijskog noćnog života, prostitucije, pornografije, alkoholizma, droge, indiferentnosti – agnosticizma, nihilizma, skepticizma, laicizma, ateizma, sekularizma, ironije, fantazije, utopije, projekcije, fikcije, konstrukcije, dogme, destrukcije, paranoje, šizofrenije, frustriranosti, ekstremnog individualizma s jedne i slijepog kolektivizma s druge strane, halucinacije i kosmičke usamljenosti. Kao što iz pustinja i s visokih planinskih visova i sa sela kreće i razvija se život, tako se život svakog naroda kao organske i prirodne zajednice završava u gradovima kao totalitetu građanskog društva kojeg sačinjava zbir svih individuuma zvani nacija. Na selima se nerijetko mogu sresti varalice, lopovi, lupeži, lažovi i pokvarenjaci, ali veoma rijetko se sreću glupi, potpuno ograničeni ljudi.

Uistinu, glupi, povodljivi, zavodljivi, u mnogo čemu ograničeni, bor-nirani, ostrašćeni i reducirane svijesti ljudi kao debili, ahmaci i s fiks-idejama i mazlumi susreću se u velikim gradovima. Otkako je, kako definira Heidegger, “svijet kao slika” i “svijet kao jedno elektronsko selo” ono što negativno obilježava gradove, sve je više i način života na selima. Čini se da na njihove gluposti, ograničenost vidika, konzervativizam, debilnost i retrogradnost pogleda, jednostranost, jednodimenzionalnost i ostrašćenost svjetonazora, koncepta i ideologije, ponajprije utječu društveni ambijent, milje i način gradskog, a sve više i sličnog seoskog života, potpuna zapuštenost i neodgoj djece i omladine i društvena nedruštvenost i ireligioznost svake civilizacije po definiciji, ukoliko nije utemeljena na religiji i oplemenjena kulturom. Ireliгиозnost svjetskih velegradova i metropola svijeta po suštini i definiciji, te gubitak porodičnog, rodbinskog, rodovskog i plemenskog života kao i gubitak autentičnog i prirodnog ambijenta na selu ljudi, pogotovo za djecu i omladinu, unazad dva stoljeća bez teških i stravičnih posljedica nisu mogli preživjeti. Tako ni u jednoj pustinji svijeta kao u svjetskim velegradovima, među milionima ljudi, u zaboravu: Boga, Sudbine, Vjere, Prirode, Svijeta, Života, Zakona, Svrhe, Smisla, Čovjeka i Društva, ne živi više usamljenih i izoliranih ljudi: “Ti nipošto ne budi od ovih koji znake i znamenja Allahova poriču, jer tad bi ti sigurno među gubitnicima bio! Zbilja, oni na kojima se Riječ tvoga Gospodara obistini, neće vjerovati, pa makar njima sva znamenja došla, sve dok očima ne vide kaznu bolnu! Zašto ne bi grada, nijednoga, koji u Boga povjerova, pa mu to vjerovanje od koristi bi, osim naroda Junusova?! Tom narodu smo Mi, kad se prikloni i povrati vjeru, kaznu, prezrenu otklonili u životu na ovome svijetu i Mi smo im dali da uživaju do roka određenoga! A da hoće Gospodar tvoj, na Zemlji bi svi bili vjernici! Pa zar da ti svijet prisiliš da budu vjernici? Niko nije vjernik bez dopuštenja Allahova.

On kaznu daje onima koji neće i ne žele da razmisle. Ti kaži 'Pogledajte sve što je na nebesima i na Zemlji!' Ali, ništa ne koriste znaci ni opomene narodu koji neće da vjeruje!" (*Junus*, 95-101) Pored kur'anskog upozoravanja svjedočenja i kazivanja o iščašenim, sunovraćenim, iz svoje naravi i okvira izašlim ljudima, koji se od svoje naravi i oblika odvajaju kao zmija od svoje košuljice što se rastavlja ili pak ljuska od oraha, **lješnika** i jajeta, upečatljiv primjer, neizbrisive i nezaboravne slike daju svi romani Dostojevskog u konkretnom primjeru *Kockar*, romani Emila Zole, Camusa, Dickensa, Krleža, Hugoa, Balzaca, Flauberta, Kafke, *Usamljena gomila* Davida Riesmana i pjesma "Stijena" Thomasa Eliota: "Gdje je život koji smo izgubili u uživanju i izivljavanju? Gdje je mudrost koju smo izgubili u znanju? Gdje je znanje koje smo izgubili u informacijama? Ciklusi neba dvadeset vijekova udaljavaju nas od Boga i približavaju prašini."

Ko su kockari i koje su njihove osnovne karakteristike

Život u velegradovima daje ljudima dojam i pruža im lažnu, opaku, opasnu i izokrenutu sliku, što za mlade naraštaje, koji raspolažu s neshvatljivo puno novca, bez ikakvih obaveza i radnih navika, s puno slobodnog vremena da mogu živjeti život u punoj i neograničenoj slobodi bez ikakve komande, zabrane, ograničenja, obaveze i dužnosti. Neotklonjivu opasnost predstavlja iluzija i fikcija da se sve istovremeno pa čak i ljudsko tijelo, dostojanstvo, čast, ugled, ime, zvanje, titule, diploma, uživanje, odjeća, obuća, sadržaj i smisao života i užitak raja, ljubav, prijatelji, naravno za novac, može kupiti i prodati. Pogubna obmana – da pomoću alkohola, droge, kocke, pornografije i prostitucije mogu pobjeći od Boga i od sudbine, i od prirode, i od svijeta, i od ljudi, i od života, pa čak i od samih sebe razara i uništava ljude u gradu, a sve više i na selu. To je izvanjska pornografija, prostitucija i izvanjski porok. Njih neminovno

prati unutrašnja duhovna pornografija i prostitucija. To je sujevjerje, praznovjerje, vraćanje, čvaranje, gatanje i proricanje sudbine i budućnosti. Sveobuhvatno znanje o svemu, svakome i svačemu, na isti način o dogođenom, o onom što se događa, o onome što će se dogoditi, svojstvo je samo Allaha dž.š. Alkohol, droga, kocka, tjelesna pornografija i prostitucija po pravilu i komplementarno idu paralelno i istovremeno s duhovnom pornografijom i prostitucijom. Sve su ovo unutrašnje i vanjske forme u kojima i preko kojih čovjek ne drži do sebe i bježi od slobode. Ovdje se neminovno, posebno kada su u pitanju kocka, alkohol, droga, pornografija, prostitucija, vraćanje, čvaranje, postavlja pitanje odnosa individualne, posebne i opće svijesti s jedne i odgovornosti na razini pojedinca, grupe i zajednice, s druge strane. Bez razumijevanja tog odnosa nije moguć odgovor na pošasti i "jahače apokalipse" ovog doba. U principu, u islamu grijeh je individualan. Dakle, nema bjekstva i utapanje u drugog da bi se izbjegla lična odgovornost. Međutim, ukoliko grijeh i konkretna radnja donosi kolektivne društvene negativne i opasne posljedice i ako se tiče kolektivne sudbine svijeta, života, mira i sigurnosti ljudi, onda je odgovornost, kazna i sankcija za takav grijeh i radnju (kakvi su bez sumnje alkohol, kocka, droga) pored individualne ili pojedinačne i posebne ili grupne čak i opća kolektivna, društvena ili općeljudska (pijanica ili narkoman kroz grad vozi 100 km/h). Oko pojedinačne svijesti kod pojedinca ili osobe, posebne, partikularne ili parcijalne svijesti kod društvene grupe ili skupine i opće, globalne i totalne svijesti na razini zajednice i društva kao općenitosti, cjeline ili opće kategorije kao i odnosa između pojedinačnih, posebnih i općih pojava između islama i nekih drugih učenja, postoje neke neusporedive kvalitativne razlike.

Profil kockara

Kockari, alkoholičari i narkomani su ljudi koji ne drže do sebe: "Ibrahimu vjeru, kulturu i način života ne

slijede ljudi koji ne drže do sebe. A Mi smo njega na ovom svijetu odabrali i na Onom će biti među dobrima." (*El-Bekare*, 130) To su one kategorije ljudi za koje se kaže – trojicu je nemoguće pomoći: a) onoga koga Bog ne pomaže; b) onoga ko sam sebi odmaže; c) onoga kome Bog pamet oduzme pa ljude protiv sebe okrene. Kockari, alkoholičari i narkomani su ljudi koji se svojim rukama i parama bacaju u propast na ovom i grijeh i kaznu na onom svijetu: "I imetak na Allahovom putu za opće dobro žrtvujte i sami sebe u propast ne dovodite i dobro činite: Allah, zaista, voli one koji dobra djela čine." (*El-Bekare*, 195) Kockari, alkoholičari i narkomani su velike budale za velike i svoje pare. Primjera radi, čovjek kada malo popije počne majmunisati, kada se više napije, ukoliko je prijeke i nezgodne naravi, počne lajati i ujedati kao pas, a kada se potpuno napije, valja se po blatu kao krmak. Upravo na to Kur'an upozorava: "Mi čovjeka stvaramo u najljepšem skladu i obliku a zatim ga zahvaljujući njegovom načinu života i ponašanja u slobodi, vraćamo i spuštamo u najniži i najnakazniji lik vraćamo." (*El-Tin*, 4. i 5) Sedam milijardi ljudi su svjedoci i svojim očima gledaju u kakva stanja, situacije, poniženja, siromaštva, bolesti, očaje i neizvjesnosti sebe svojim rukama i za svoj novac dovode kockari, alkoholičari, narkomani, bludnici i žrtve u kandžama idolatrije, magije, vraćanja i proricanja sudbine. Sve i jedan kockar, alkoholičar, narkoman, bludnik i žrtva magije, idolatrije, bajanja i vraćanja je dvonožac nesretne i rascijepljene i u sebi samom podijeljene svijesti. To su izgubljeni ljudi u traganju za izgubljenim iskonom, humusom, toposom, zavičajem, izgubljenim vremenom, prostorom, porodicom, komšilukom, zajednicom, društvom i društvenošću. To su ljudi koji svojim novcem i svojom voljom izađu iz sebe i plutaju i lutaju po zemlji kao smeće, otpad i drveće koje nosi nabujala rijeka: "I kaži im vijest o onome kome smo dokaze i znamenja Naše dali pa se on od njih

odvojio, razdvojio i udaljio pa ga je šejtan dostigao, poveo, zaveo i on je zalutao tako da luta, pluta i tumara.” (*El-E'araf*, 175)

Čovjek je pored uma, razuma, svijesti i pameti jedino stvorenje koje sebi dopušta da sam sebe, za vlastita sredstva i pare, spušta na najniže nizine i da svoje zdravlje i život uništava. Kada se čovjek upusti u drogu, kocku, alkohol, prostituciju, magiju, idolatriju, gatanje i proricanje sudbine, on ubija slobodu u sebi. Zašto i kako? Biti čovjek u sebi jednako je biti slobodan, a biti slobodan iznutra jednako je biti u sebi, a biti u sebi jednako je biti ispunjen vjerom, religijom, moralom i kulturom preko srca i duše. Biti u sebi izvana jednako je baviti se politikom, pravom, zakonom, državom, znanošću, civilizacijom, dobrim i korisnim djelima. U kojim od ovih likova života mogu učestvovati narkomani, notorni alkoholičari, kockari, bludnici (obuzeti triperom, sifilizom, gonorejom, sidom), i oni koji su zakovani u magiju, idolatriju i proricanje sudbine? Uistinu, strastveni kockari, narkomani, notorni alkoholičari, bludnici i žrtve duhovne mafije i pornografije zaboravljaju i zanemaruju i grehotu, i sramotu, i roditelje, i učitelje, i žene, i djecu, i rodbinu, i obaveze, i dužnosti, i naredbe, i zakone, i posao, i drugove, i potrebe, i zajednicu, nemaju samilosti prema mlađima ni respekta i poštovanja prema starijima. Kockar, narkoman i notorni alkoholičar zaboravljaju i zanemaruju rođenu djecu, žene, braću, sestre, ali i smrt roditelja. Kada kockarska strast ovlada čovjekom, ona kao porok u njemu razara sve ljudske vrline, krijeposti, principe i moralno-etičke vrijednosti, blokira mu i zasljepljuje osjetila, ubija u njemu razum, pomračuje um, sužava svijest i oduzima pamet, rastočuje ugled, čast i dostojanstvo, tako da takav kockar, u biti instrument šejtana spreman slagati, prevariti, ukrasti pa i ubiti čovjeka, samo da bi došao do para i sredstava za kockanje. Kad kockanje, alkohol, droga, uđu u čovjekovu krv, kada se uvuku pod kožu, kad za sebe prikuju čovjekova osjetila, kad

mu blokiraju razum, okupiraju suze i svedu svijest samo na sebe kao strasti i poroke, tada se s pravom može kazati da je čovjek utopljen, pervertiran, izgubljen, ospoljen, poostvaren, alijeniran, preko kocke, alkohola i droge funkcionalan i određen i izvan i protiv sebe sve dok se ne izbavi iz tog zla, samonasilja, samoterora, samodestrukcije i svedenosti sebe samo na jednu jedinu poročno-strastvenu dimenziju. Tu dolazi do neminovne hipokrizije, delirija, pomračenja i suženja osjetila, razuma, uma i pomračenja i suženja svih spoznajnih kapaciteta u čovjeku i pitbulizacije svijesti na jednu jedinu tačku – taj konkretni porok. Šta to konkretno znači? Prirodni, od Boga stvoreni, pas ima kapacitet u nosu da registruje trinaest i po hiljada različitih mirisa, a od ljudi dresirani biva osposobljen samo za jedan miris i živ onesposobljen za sve ostale od Boga darovane mirise. Tako dresirani, veoma skupocjeni pas, za otkrivanje droge naziva se pitbul. Slično pitbulima ponašaju se kockari, narkomani i pijanice. Najveći zanos, uzbuđenje, kockarski nadražaj i podražaj, ali i pomračenje i suženje svijesti kockara obuzima u toku igre ili u momentu klađenja: “Kada se kockam, gubim svaki osjećaj za okolinu, bez obzira ko se tu nalazio. Za mene tada ništa ne postoji,” iskreno priznaje jedan kockar. Svakom strastvenom kockaru u momentu igre možete zapaliti papir među prstima u nogama, a on to uopće neće primijetiti dok mu koža ne počne gorjeti. Ko je obilazio kockarnice i kasina i to gledao vlastitim očima, njemu je sve jasno. Pitanje je da li su ljudi izvana ičemu toliko posvećeni i ičim toliko obuzeti kao kockom, drogom, alkoholom, bludom, duhovnom, pornografijom i prostitucijom, magijom, proricanjem sudbine, strahom, strastima, interesima i politikom. Kada ga obuzme kockarska strast, kockar je spreman bez zazora i razmišljanja založiti sve lične stvari, kuću, pokretnu i nepokretnu imovinu, hrz, obraz, čast, dostojanstvo, identitet, integritet, subjektivitet, dignitet, ponos, pa čak i ženu i djecu. Što je najgore i po

društvenu sredinu najopasnije, kockari takve svoje sulude postupke uopće ne smatraju zločinom jer im kocka razara svijest, pokriva savjest i blokira sposobnost normalnog ljudskog rasuđivanja i vrednovanja postupaka i ponašanja. U biti, narkoman, notorni alkoholičar i kockar, slični su idolopokloniku. To su ljudi koji ne žive slobodu za život, nego slobodu od života. To su ljudi jedne dimenzije, jedne pasije, jedne opsjednutosti, jedne tačke, jednog pogleda ili dedžali današnjeg doba. To su ljudi koji za svoje pare ugrožavaju svoje zdravlje, izobličuju, unakazuju i nagrđuju svoj lik, oblik i sklad i za svoje pare od sebe čine bijedu i sirotinju na ovom i kupuju grijeha na onom svijetu. Neupitno i nepobitno, oni čine zulum, teror i nasilje nad sobom. To se može označiti autizmom, autošovinizmom, mazohizmom, sadomazohizmom, samoodricanjem, samoporicanjem, samonegacijom i samodestrukcijom na ovom i za svoje pare kupovinom Džehennema na onom svijetu. Gledano iz primarno-primordijalnih odnosa na relaciji Stvoritelj – ljudi, postoje ljudi s neprekidnom i neuništivom vezom i ljudi bez veze: “Onaj ko ne vjeruje u taguta – šejtana, a vjeruje u Allaha, drži se za najčvršću vezu koja se nikada neće prekinuti. A Allah sve čuje i zna.” (*El-Bekare*, 256) Dakle, pravi i iskreni vjernici s Allahom imaju neprekinutu, neizmjenjivu i neuništivu vezu. Kao ljudi koji ne drže do sebe i kockari, pijanice i narkomani u odnosu na Allaha su otkaćeni, bez veze i konekcije ljudi, zato što ih šejtan preko alkohola, droge i kocke veže i zakiva za sebe.

Definicija, sadržaj i obilježja kocke – mejsira

Kockanje i hazardne igre, pored alkohola, droge, bluda i duhovne prostitucije, spadaju u jedno od najraširenijih negativnih, skoro, za pojedince, grupu i društvo, pogubnih pojava i navika koju islam kao jednu vrstu opakog, opasnog i pogubnog poroka zabranjuje. To je, po gledanju i učenju islama, svaka igra u novac ili bilo koju protunovčanu vrijednost uz oplaku

i neku vrijednost gdje svaki učesnik unaprijed svjesno, slobodno, planirano, namjerno, proračunato, iskalkulirano mora dobiti ili izgubiti. Dakle, kocka i hazardne igre su ona vrsta igara u kojima se bez ikakvog rada, poslovanja, privređivanja, fizičkog ili umnog napora i na haram, zabranjen i *mekruh* – odvratan način ulazi u vrstu igre u kojoj neko od dvije strane učesnika, jedna – ekstremna manjina, možda tek stoti učesnik, dobija, a drugi učesnici, 99 postotna većina, gubi. Zato je prizemno, podmuklo, podlo, zloguko i pokvareno zvati to igrama na sreću. Zapravo, to su *igre na nesreću i gubitak ogromne većine* i dobitak ekstremne manjine. Jedini stvarni, stalni i neprekidni dobitnici su surovi, nemilosrdni, beskrupulozni, bezdušni, podli, pokvareni, podmukli i prizemni vlasnici kockarnica i kladionica. Oni nikada ni u jednoj igri ne gube, nego u svakoj na sigurno dobijaju. Ukoliko nisu od strane države primjereno, pravovremeno i rigorozno oporezovani onda ostvaruju ekstra profit, osiromašuju državu i uništavaju ljude kao u BiH. Oni nemilosrdno do zadnje pare u džepu eksploatišu i naplaćuju raspamet lakomislenih, zavodljivih, naivnih, povodljivih, nestabilnih, nesigurnih, u sebi nesabranih, od braka, porodice, rodbine, komšiluka, **džemaata** i zajednice otkaćenih, ljudi. Ljudsku slabost preokreću u svoje bogatstvo. Bez obzira koliko imali, koliko se na tuđim slabostima, porocima, zabludama, fikcijama, fantazijama, fatamorganama, vesvesama, umišljajima, iluzijama, nemogućim pretpostavkama obogatili, vlasnici kladionica, kockarnica, birtija, mejhana i noćnih klubova, svi makroi – prodavači ljudskih tijela, dileri – rasturači i prodavači droge, svi kladioničari, svi duhovni pornografi svijeta su promašeni, obesmišljeni i obezvrijeđeni ljudi: “Onima koji po svaku cijenu i na svaki način žele samo život na ovom svijetu i ljepote njegove. Mi ćemo dati plodove truda njihovog i neće im se ništa prikratiti. Takve ljude na onom svijetu samo će paklena vatra peći, sve što su na Zemlji radili

je obesmisleno, obezvrijeđeno, promašeno zato što je utemeljeno na laži i zabrani.” (*Hud*, 15. i 16)

Ne samo da alkohol, droga i kocka blokiraju osjetila i razum, pomračuju um nego i perspektivu života zamjenjuju pogubnim maštarijama, fikcijama, fantazijama, fatamorganama, utopijama, neostvarenim nadama, projekcijama, konstrukcijama, uobraziljama, neukrotivim iluzijama i somnanbulističkim – mjesečarsko sanjalačkim stvarnostima: “Zažalit će nevjernici što nisu postali muslimani i što su negirali i pokrivali Allahova znamenja i darove. Pusti ih neka jedu, uživaju, naslađuju i izivljavaju se i neka ih (preko alkohola, droge i kocke) zavarava pusta nada i neostvariva iluzija – znat će oni! A Mi smo uništavali gradove samo u određeno vrijeme. Nijedan narod ne može ni ubrzati ni usporiti konac svoj.” (*El-Hidžr*, 2-5) U *Zakonima* Platon zapaža i piše da je više naroda sa Zemlje nestalo i uništeno zbog nemoralna nego od gladi. Kada mudri i odgovorni autori pišu, oni bez izuzetka povezuju klimu i vremenske prilike s moralnim stanjem društva i ponašanjem ljudi. Od svih darova koji su od Boga darovani: alkohol, droga i kocka čovjeka poput amebe ili paramecijuma svode na jednoćelijski organizam. Vlasnici kladionica, birtija, dileri i makroi su toga svjesni, ali do posljednje pare i kapi krvi isisavaju i pljačkaju svoje žrtve, svedene na jednu jedinu tačku svijesti. U ravni antropologije i psihologije, alkohol, droga i sve vrste hazardnih igara preokupiraju, omađijavaju, pomračuju i sužavaju ljudsku svijest, blokiraju osjetila, pomračuju um, razaraju razum, svodeći svu njegovu pažnju, misao, mišljenje, ideje i vizije na opsesiju, igre, na alkohol i droge. Pomoću alkohola, droge i kocke šejtan ljude, a da oni uopće toga nisu svjesni, iz samih sebe izbacuje i tako ih za sebe veže, zakiva, ponižava, porobljava i pušta ih da po svijetu kao vodeni nanos plutaju i lutaju. Šejtan u mladosti veže svoje ljubitelje za strasti, alkohol i drogu, a u starosti za kocku, interese i beskrupulozno bogaćenje.

Kada su u pitanju kladionice i kocka, posebno je važno naglasiti sljedeće. Kocka, kroz hazardnu igru, nije ni zarada, nije ni privređivanje, nije ni rad, ni proizvodnja, ni raspodjela, ni razmjena, ni dobit ostvarena u trgovini, ni poslovni dobitak, ni zekat, ni sadakatul-fitr, ni sadaka, ni dar, ni poklon, nego para iz zabranjene radnje u kojoj apsolutna većina gubi i koja je u suštini umijeće i vještina u haramu – zabrani i vrsta varke u nedozvoljenim poslovima. Svaka takva igra počevši od onih naizgled bezazlenih, običnih narodnih igara, svih vrsta igranja karata, do lutrija, svjetskih kockarnica, sportskih prognoza, opklada na konjskim trkama i kladionica, sve je to kocka i hazardna igra i sve je to zabranjeno – haram, ukoliko ljudi unaprijed svjesno, slobodno, ciljano, planirano, voljno i namjerno igraju uz opkladu za novac ili bilo koju drugu protuvrijednost, kako bi ostvarili dobit čak nazovi zaradu kroz kocku i hazardnu igru. Zabranjenom kockom i hazardnom igrom smatra se i ako u igri jedna strana, jedan partner ili učesnik od svoje dobre volje, ili neka treća osoba uloži novac s ciljem i namjerom da isti dobije pobjednik u igri, ali s tim da onaj drugi partner ništa nije dužan niti obavezan ulagati od sebe i da ništa ne ulaže. Ono kockanje i hazardne igre gdje svi partneri i učesnici unaprijed svjesno, slobodno, voljno, ciljano i namjerno ulažu novac, kapital i vrijednosti u neku, bilo koju igru u kojoj svaki od njih nastoji dobiti nagradu i dobit, na štetu i gubitak drugoga, prezreno je, ogavno, ružno, šejtansko djelo – *riđsun min amelīš* – šejtan i najstrožije zabranjeno djelo. Takva hazardna igra i kocka – *mej-sir*, spada po učenju islama u najveće i najteže grijehe, ali to je i šejtanski put. Kocka kao takva je negacija rada, generičkog bića čovjeka prema marksistima, negacija zdravog i poštenog privređivanja i poslovanja, negacija ekonomije, društvene i privatne inicijative i proizvodnje i bilo kakve pravedne i poštene razmjene, raspodjele i potrošnje. Tu je 99 gubitnika naspram jednog dobitnika, a svi su

grešnici. U principu, kao što se ne smije tuđi imetak na nepošten, nezakonit i zabranjen način, putem kocke i hazardnih igara jesti, prisvajati, uzimati, na isti način, pomoću istog grijeha čovjek ne smije uništavati, umanjivati, otuđivati, gubiti i razbacivati ni svoj vlastiti, od Boga povjereni, imetak. Od toga ga može sačuvati samo čvrsta i iskrena vjera i stalna i čista svijest o Allahu, mišljenje, sjećanje i vezivanje za Allaha pomoću salata: "Oni ga upitaše: 'O Šuajbe! Zar ti salat tvoj zapovijeda da napustimo sve ono što su obožavali naši preci, ili da ne činimo s našim imanima šta je nama volja. Zbi-lja si ti blag i smjeran.'" (Hud, 87) Ničijom odlukom, pa ni državnom, partijskom, nacionalnom, rasnom ni vlastitom putem kocke i hazardnih igara, alkoholom, drogom, krađom, otimačinom, uzurpacijom, eksproprijacijom, nacionalizacijom, pljačkom, kolonijalizacijom i varanjem ne smije se ugrožavati ni dovoditi u pitanje ni svoja, niti svoga brata, niti bilo čija imovina, stečena na halal način koja je očišćena zekatom, porezom, sadekatul-fitrom, kurbanom i sadakom. Uz vjeru, život, čast i dostojanstvo, um, razum, tuđa i svoja imovina je kao jedna od šest neupitnih i zaštićenih vrijednosti, zaštićena i nepovrediva principom slobodne svojine i trajno povjerenog i darovanog imetka, te je niko ne smije uzimati, prisvajati, otuđivati, uzurpirati, podružljavati, eksproprijirati, nacionalizirati, izuzev na legalan i regularan način u okviru zakona, kada je opći interes u pitanju, putem razmjene i zamjene dobara, prodaje ili putem poklona, a nikada otimanjem, krađom, uzurpacijom, eksproprijacijom, varanjem ili kockom. Zato su kockarnice, kladionice i kasina sotonski hramovi za nesreću i izluđivanje ljudi. Uzimanje, prisvajanje i otuđivanje tuđe ili gubljenje vlastite imovine, putem bilo koje vrste manipulacije, mahinacije, varke, obmane i opklade u okviru konjskih trka, boks mečeva, fudbalskih i košarkaških utakmica, sportskih prognoza ili kocke i hazardnih igara je nezakonit,

nepравilan i nepošten način, što je muslimanima, na temelju Kur'ana, izričito zabranjeno. U odnosu na rimsko pravo, kada je u pitanju privatno vlasništvo (imovina), šerijatsko pravo ima jedno pravo manje i jednu obavezu veću – *ius abutendi*. Pravo manje jeste da sa svojom imovinom koju smo legalno i regularno stekli ne smijemo apsolutno slobodno raspolagati. S obzirom da nam je od Boga povjereni, a ne predata, iako je naša, ne smijemo je u haram – zabranjene svrhe kao što su alkohol, droga i kocka trošiti. Pravo manje sastoji se u činjenici da u imovini koju smo na halal način stekli imaju udio i pravo: ugroženi, obespravljeni, jetimi, bijednici, siromasi, robovi, putnici – namjernici i nesposobni za život. Kocku i hazardne igre po pravilu prati varanje, prevara, mahinacija, manipulacija, parazitizam, uzbuđenost živaca i alkohol, što u krajnjoj napetosti i neizvjesnosti kockarske svijesti lahko ljude vodi do tuče i ubijanja. Kocka i hazardne igre u ljudima izazivaju pretjerana i krajnja uzbuđenja, nadražaje i podražaje, krajnje lažne nade i iluzije o nagloj, lahkoj, bez rada, truda, napora i odjedanput zaradi, bogatstvu, blagostanju, standardu, uživanju, ali i štetna, opaka i opasna razočaranja koja se zalijevaju alkoholom i tješe drogom. Pored toga, jedna od posljedica kocke je očaj koji prelazi u međusobnu mržnju, zavist, podozrenje, nepovjerenje i neprijateljstva među kockarima jer po pravilu samo pojedinci i malobrojne skupine dobijaju, a većina gubi u igri na kocki. Po svome korijenu, sadržaju, formi, antinormi i šejtanskom porijeklu: kocka, alkohol, droga, blud, vraćanje, čvaranje i duhovna pornografija i prostitucija po svome habitusu i usmjerenju su protiv reda, sistema, ustavne demokratije i pravne države, protiv zakona, institucija, ustanova, organa, mira, sigurnosti, vjernosti i povjerenja, procedure, javnosti i transparentnosti. Njima odgovara mito, korupcija, kriminal, burazerski sistem, veze i poznanstva, podmićivanje i potplaćivanje, bezakonje, anarhija, radikalizam, ekstremizam,

servilnost – umjesto slobodnih, sposobnih, samostalnih, suverenih, obrazovanih, osviještenih i razboritih građana. U takvom ambijentu caruje: kumstvo, jaranstvo, nepotizam, Haldunova *asabija*, poznanstvo i sistem ti meni – pa ja tebi. Danas je kocka s alkoholom, drogom, bludom, duhanom, prodajom naoružanja za uništavanje ljudskih života i duhovnom pornografijom i prostitucijom toliko raširena u svijetu da se može govoriti o svjetskoj industriji: kocke, droge, alkoholizma, duhana, hazardnih igara, o svjetskoj industriji duhovne pornografije, prostitucije i svjetskoj industriji prodaje oružja. To podrazumijeva i svjetski uvezane, povezane i organizirane: mafijaše, dile-re, kriminalce, kladioničare, tajkune, zelenaše i korupcionaše. Upravo zato i zahvaljujući svim civilizacijskim tekovinama i tehnološko-tehničkim dostignućima širi se pošast monstruozne kuge zvane kocka, kroz sve vrste hazardnih igara, istovremeno na sve zemlje i kontinente, među sve narode svijeta, probijajući seoske, mahalske, kasablijske, prigradske, međugradske, gradske, državne, etničke, rodovske, plemenske, narodne, nacionalne, rasne, tradicionalne, kulturne, običajne i zavičajne granice. Bauk bluda, bauk alkoholizma, bauk droge, bauk kocke i hazardskih igara, bauk duhana, bauk smrtonosnog naoružanja i bauk duhovne pornografije i prostitucije, sve međusobno kao sijamski blizanci kruže svijetom. Toga su žrtve, ali i aktivni učesnici muškarc i žene, posebno muška i ženska omladina bez ikakvih korisnih radnih navika, učenici i studenti, seljaci i građani, imućni i siromašni, obrazovani i neobrazovani. To su svjetske pošasti, svjetski poroci, svjetski izazovi, svjetske pomutnje i smutnje i svjetske perverzije. To su najjače slike i svjedočanstva slobode od života, a ne slobode za život. U egzistenciji svijeta kao slike, čovječanstva kao jednog elektronskog sela u svijetu simulakruma, virtualnosti, frivolnosti, performansa, kiča, snobizma i šunda, čovjek među milionima ljudi u gradovima živi ne ljudsku, nego

kosmičku usamljenost. U neizvjesnosti, nesigurnosti, u samoći i usamljenosti, u uređenom i određenom unutrašnjem i vanjskom neredu, jer bez zajednice može živjeti i preživjeti samo: đavo, luđak i divljak, krhki dvonožac poseže za najopasnijim najpogubnijim utjehama, a to su: kocka, alkohol, droga, magija, proricanje sudbine i perverzija. Sve ovo je bolna, tužna i užasna slika, prilika i svjedočanstvo zapuštenosti i iz sebe izbačenog čovječanstva. S druge strane, alkohol, kocka i droga su rak rana za međuljudske veze i odnose, koji se pogubno reflektiraju, posebno na brak, porodicu, rodbinu, **džemaat** i zajednicu u cjelini. Umjesto da upoznaju, približavaju, povezuju, udružuju, integriraju i akulturiziraju ljude kroz priznanje, koegzistenciju, toleranciju i suživot, alkohol i kocka udaljavaju, sukobljavaju, rastavljaju, suprotstavljaju, ne povezuju, ne upoznaju i ne približavaju ljude u društvu. Umjesto ljubavi donose mržnju, umjesto mira – nemir, umjesto sigurnosti – nesigurnost, umjesto povjerenja – nepovjerenje, umjesto spajanja i povezivanja – razdvajanje i udaljavanje, umjesto koristi – štetu i umjesto gradnje i napretka – razgradnju i nazadak. Rak rana za svako društvo je što ti poroci, pošasti, strasti i “jahači apokalipse” razaraju društvenost i društveno, a društveno u sadržinskom i značenjskom smislu podrazumijeva sveukupnost međuljudskih veza, odnosa, procesa, relacija, komunikacija i ostvarenja.

Zaključak

Na kraju, ne mogu se zaobići sudovi i ocjene Kur’ana o svjetskim porocima i “jahačima apokalipse”: “O vjernici! Doista su vino (alkohol), kocka i kumiri (idoli) i strelice za proricanje sudbine ružne i ogavne stvari i šejtanski posao! Svega toga se klonite da biste postigli ono što želite. Šejtan želi i samo hoće da među vas neprijateljstvo i mržnju ubaci alkoholom i kockom i da vas od spominjanja Allaha i od salata odvraća, pa hoćete li vi s tim prestati?” (*El-Maide*, 90. i 91)

U direktne, izravne i neposredne šejtanske poslove, radnje i aktivnosti – *riđsun min ameli-š-šejtan* – spadaju: alkohol, kocka, sve vrste hazardnih igara, obožavanje kumira (idola) i sve vrste proricanja budućnosti sudbine. Kao izravno i direktno slijeđenje šejtana, to je demonski posao, ali ružan, ogavan i u Kur’anu najstrožije zabranjeni posao. Uvjet svih uvjeta – *condito sine qua non* – da bi se musliman na dunjaluku spasio i ispravno živio i na **ahiretu** sačuvao od džehennemske vatre jeste da se kloni i prestane s alkoholom, drogom, kockom, idolatrijom i proricanjem sudbine pomoću strjelica. U protivnom, šejtan pomoću alkohola i hazardnih igara ostvaruje svoja dva, među ljudima i protiv ljudi, pogubna, podmukla, prljava cilja: mržnju i neprijateljstvo i dva svoja cilja u odnosu na Allaha dž.š., što je za ljude pogubno na **ahiretu**: odvraća ih od zikra – sjećanja, mišljenja i vezivanja za Allaha i od *salata* – namaza. To su četiri fundamentalna šejtanska cilja, dva dunjalučka i dva ahiretska, u odnosu na ljude koja on ostvaruje, postiže i realizira o trošku i za pare ljudi pomoću svoja dva moćna instrumenta, sredstva i posla, alkohola i kocke. To su (alkohol i kocka), ustvari, dva šejtanska čarobna, magijska, bajkovita, fantastična, fascinantna i neodoljiva lika i oblika pomoću kojih on ljude navodi, zavodi, omadijava, obmanjuje, za sebe veže, prikriva i u svoje kandže zakiva i kad to postigne kao sa svojim lutkama, onda među njih sije mržnju, svađu, gložnju, netrpeljivost, nemir, nesigurnost, nepovjerenje, zavist, svađu, tuču, psovku, nesjećanje na Allaha, neklanjanje salata kod svojih žrtava i sljedbenika. Dvije fundamentalne poruke navedenog ajeta kojih mora biti svjestan svaki musliman su: alkohol i kocka se postavljaju u istu ravan s idolatrijom i proricanjem sudbine i to su sve gnusne i grozne rabote. Zašto? Zato što alkohol, droga, kocka, obožavanje idola i proricanje sudbine izbacuju čovjeka iz osnovnih oblika života, iz vjere, religije, etike, slobode, spoznaje, znanosti, civilizacije, iz sporta, iz javnog i društvenog života, iz privrede,

iz ekonomije, iz politike, iz države, iz zajednice i društva. Alkohol, kocka i droga su potpuna negacija kulture, jer tri primarna značenja kulture su ispravan odnos prema Bogu, prema zemlji i prema ljudima. To je, prema Bogu, svijest o ovisnosti, predanost, pokornost prema ljudima, plemenitost, a prema zemlji – agrikultura. Sotona preko otrovnih i moćnih poroka kida i razara te odnose. Zato ne treba imati iluzija. Kocka, alkohol i droga su strukturalni i istovremeno unutrašnji i vanjski, površinski i dubinski višeslojni: socijalni, ekonomski, privredni, psihološko-psihijatrijski, neuropsihijatrijski, bračni, porodični, rodbinski, komšijski, društveni i politički, ustvari komplementarni problemi. Pošto samo učenik uči, roditelji i najbliža rodbina odgajaju mlade, učitelji u školama na temelju pravih udžbenika podučavaju, društvo socijalizira ličnost, a samo Bog upućuje, to je neodložna i neupitna uloga i roditelja i šire porodice i škole i religijskih zajednica i države. Na roditeljima je odgoj, na omladini učenje, na religijskim zajednicama da prezentuju univerzalne vrijednosti i učenje o dobru i zlu, na školama i profesorima da preko udžbenika prenose neupitno i nužno znanje i obrazovanje, a na državi je da preko zakona osigura svakom stanovniku, posebno učenicima, omladini zaštićen život od alkohola, droge i kocke. Kako Bog, u okviru slobode, ne zaustavlja ljudima put u pakao koji oni sami biraju, tako ne treba imati iluzija da je alkohol, drogu i kocku moguće uništiti, a istovremeno živjeti u okviru slobode. I ta tri poroka, između ostalog, cijena su slobode. Ono što je moguće i što je realno jeste učiniti sve što pravne države rade. U pogledu kocke, kladiionica, barova, kasina i mjesta gdje se prodaje alkohol, Bosni i Hercegovini nisu nužni ni vjerski ni religijski, ni konfesionalni zakoni. S obzirom da su nam puna usta Evrope i Zapada, uradimo i uredimo oblast kockarnica, kladionica i birtija na način kako su to učinile: SAD, Australija, Kanada, Njemačka, Francuska, Velika Britanija, Švicarska, Švedska ili Norveška, ako

istinu govorimo? Navedene poroke, pošasti, kuge modernog doba islam zabranjuje principijelno, a ne procentualno, kvalitativno, a ne kvantitativno, suštinski, a ne formalno, stameno i postojano, a ne situaciono i funkcionalno – da se, naprimjer, ne smije biti pijan u toku vožnje. Ljudski život kao takav i svjetska povijest koja je nepotkupljiva daju islamu za pravo, po pitanju ovih kao i ostalih zabrana. Pošto je u islamu izravna, direktna i neposredna odgovornost, pošto nema nikada nikakvog posredovanja i posrednika između *Rabba* – Stvoritelja i čovjeka, stvorenja – *abda*, to insan uvijek u kapacitetu pune i izravne odgovornosti, treba i mora biti pri punoj svijesti i pameti. Sve što ljudsku svijest i pamet na bilo koji način sužava,

smanjuje, prekida i uspavljuje izuzev prirodnog sna, to se strogo zabranjuje, kako u najvećim tako i najmanjim količinama. Načelno i općenito, islam zabranjuje sve što udaljava i vodi zaboravu Allaha dž.š. a naređuje sve što približava i vodi sjećanju na Allaha dž.š. Iz same riječi *hamr* razumije se, kako kaže h. Umer, da se od nje misli na svako opojno piće, koje opija i zanosi pamet, jer sam korijen *hamr* u arapskom jeziku znači *pokriti* ili *zastrijeti* nešto. Ustvari, *hamr* je nazivan tim imenom, zato što pokriva i zastire pamet i ne da joj da ispravno misli i funkcionira. Sa šest osnovnih i nužnih propisa – *Eddarurijatus-Situ* – islam brani i čuva: vjeru, razum, pamet, život, imetak, čast, rod i porod. Vjeru čuva jedinstvom muslimana i

džihadom, život čuva *kisasom* – recipročnom pravdom, razum i um čuva zabrana svega što narušava i ništi razum, um, a to su najviše strasti i poroci, rod, lozu i porod čuva zabranom *zinaluka* – bluda, imetak čuva zabranom krađe, pljačke, otimačine i varanja i čast čuva strogim kaznama za svaku klevetu i potvoru. Osnovna svrha svih propisa, dužnosti, naredbi i zabrana u islamu jeste čuvanje i učvršćivanje veza s Allahom dž.š., neprestano sjećanje na Njega i približavanje Njemu, a ne zaborav i udaljšavanje od Njega, zaštita i čuvanje šest navedenih vrijednosti za svakog čovjeka i sve ljude, uspostavljanje pravednih, ravnopravnih, plemenitih, iskrenih, mirnih i snošljivih odnosa među ljudima.

Summary

HAZARDOUS GAMES ON CHANCE AND THE MAJORITY'S LOSS

By Mustafa Spahić

Every age and the historical circumstances that abound in great turmoil, crises, uncertainty and misfortunate destinies imply the evolution, especially in the cities, but lately, also in villages, of an industry of passion, an industry of pornography, an industry of prostitution, an industry of corruptions, an industry of perversion, an industry of alcohol and industry of drugs. Cities are the places of civilizational advancements, but they are also places of various social vices which tend more and more to spread towards their peripheries. Thus we are not talking about micro-intensity phenomenon of a local character, but of a phenomenon that has far reaching impact. Gambling and hazardous games, along with alcohol, drugs, fornication and prostitution are among the most widespread and disastrous phenomenon that have a negative impact not only upon an individual, but rather upon entire society, which are, as such, prohibited in Islam. In this article, the author analyses sociological, psychological, social and theological implications of gambling, as well as the other phenomenon that are related to it. He is here discussing numerous negative consequences which gambling has upon an individual and upon the society as a whole, he stresses that this, in return, entails the entire society to take action against gambling and other socio-pathological behaviours.

Key words: industry of gambling, gambler, city, pornography, future telling

الموجز

ألعاب التعماسة وخسارة الغالبية

مصطفى سباهييتش

إن الأزمنة والحالات التاريخية التي تكثر فيها القلاقل الكبيرة والأزمات والشكوك والمصائر المقدرة، لا بد لها أن تجلب للناس – في المدن خاصة وفي القرى صناعة الشهوات، وصناعة الإباحية، وصناعة البغاء، وصناعة الرذيلة، وصناعة المفساد، وصناعة المسكرات، وصناعة المخدرات. كما توفر المدن البيئة المواتية لتحقيق النقلات الحضارية، فإنها تنشأ فيها أيضا أشكال مختلفة من الآثام المجتمعية، ومنها تنتشر بشدة إلى المناطق المحيطة بها. الأمر إذا ليس مجرد ظواهر محلية محدودة الشدة، بل إن انعكاساتها تنتشر في نطاق واسع. فالقمار وألعاب اليانصيب، والمسكرات والمخدرات والزنا والبغاء الروحي، تعتبر من أكثر الظواهر السلبية انتشارا التي تهلك الفرد والمجتمع، وقد حرّمها الإسلام، مصنفا إياها ضمن الآثام الشريرة والخطيرة والمهلكة. يناقش الكاتب في هذا المقال نتائج القمار الاجتماعية والنفسية والمجتمعية والدينية، كما يستعرض الظواهر الأخرى المتصلة بذلك. ويقدم الكاتب الكثير من النتائج السلبية للقمار، للفرد والمجتمع، مما يلزم المجتمع كله باتخاذ موقف صلب من صناعة القمار وغيرها من ظواهر المجتمع المَرَضِيَّة.

الكلمات الرئيسية: صناعة القمار، المقامر، المدينة، الإباحية، العرافة.